20/0//2024 SYBA/UB SEM-III

Regular

Time: 2 1/2 Hours

75 marks

Q.1:- Answer the following in one or two sentences(any six) :-

(12 Marks).

- a. Polarization
- b. Comte's law of three stages
- c. Accommodation and Association.
- d. Purusharthas
- e. Social Mores
- f. Kinship ties
- g. Social Change
- h. Culture

Q.2:- Write short notes on any two:

(12 marks).

- a. Pluralism
- b. Socialization
- c. Social Group
- d. Status and Role

Q.3:- Attempt any two:-

(12marks).

- a. Crime against women is an acute problem in India. Discuss.
 - i) Gender discrimination.
 - ii) Recent laws to improve the situation of women in India.
- b. Food and agriculture is at the heart of our civilizations, Many religions and cultures celebrate various aspects of food and agriculture due to the importance in our continuity. For an issue that goes to the heart of humanity, it also has its ugly side. Explain.
 - i) Population and feeding the world.
 - ii) Causes of hunger.
- c. "By and large social inequality is not the outcome of innate or natural differences between people but is produced by the society in which they live." Discuss.
 - i) Social inequality and tribal problem
 - ii) Backward Classes
- d. Religion is being more misused than used today in society? Discuss.
 - i) Evil practices of Godmen under the garb of religion.
 - ii) Role of society and law in curbing this.

O.4:- Answer in Brief.(Any three):

(39 marks).

- a. What is the contribution of Auguste Comte to sociology? Why is he called the father of sociology?
- b. Describe the gradual evolution of the state according to Spencer.
- c. Discuss Sorokin's views on Social Stratification.
- d. Discuss Max Weber's definition of Sociology and briefly examine his concept of social action.
- e. Give an account of the main contributions of Cooley to Modern Sociological Theory.

43946

Page 1 of 3

मराठी भाषान्तर

वेळ: 2 ½ तास

75 गुण

प्र.1:- खालील प्रश्नांची एक दोन वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही सहा):

12 गुण.

- अ. ध्रुवीकरण,
- ब. ऑगस्टस कॉम्तच्या तीन थरांचा नियम.
- क. स्थिरीकरण आणि सम्मिलीकरण.
- ड. पुरुषार्थ.
- य. समाज पद्धती.
- फ. नातेसंबंध.
- ग. सामाजिक परिवर्तन.
- ह. संस्कृती.
- प्र.2:- संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणतेही दोन):

12 गुण.

- अ. अनेकता.
- ब. सामाजीकरण.
- क. सामाजिक समूह.
- ड. पद आणि कार्य.
- प्र.3:- खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन):

12 गुण.

- अ. "भारतामध्ये स्त्रियावरील अत्याचार ही एक गहण समस्या आहे".चर्चा करा.
 - i. लैंगिक भेदभाव.
 - ii. भारतातील स्त्रियांची सुधारण्याविषयी नियम.
- ब. अन्न आणि शेती संस्कृतीच्या केंद्रस्थानी असतात अनेक धर्म आणि संस्कृतीमध्ये अन्न व शेतीचे विविध घटक सातत्याने अधोरेखित केले जातात मानवतेच्या केंद्रस्थानी जशा या समस्या आहेत त्याचप्रमाणे त्यांची नकारात्मक बाजू आहे. चर्चा करा.
 - i. लोकसंख्या व वैश्विक अन्न समस्या,
 - ii. भूकबलीची समस्या.
- क. सामाजिक असमानता लोकांतील अंतरिक व स्वाभाविक परिणामस्वरूप नसून त्यांचा समाजामुळे घडून येत असतात. चर्चा करा.
 - i. सामाजिक असमानता आणि आदिवासी समस्या
 - ii. मागासवर्गीय

iii

- ड. आजकाल समाजामध्ये धर्माचा सदुपयोगापेक्षा दुरुपयोग अधिक होत आहे चर्चा करा.
 - i. धर्माच्या पडद्यामागे स्वघोषित देवपुरुष दुष्कर्मामध्ये गुंतलेले असतात.
 - ii. या दुराचरणाचे निराकरण करण्याचे समाजाचे कार्य.

Paper / Subject Code: 66832 / Sociology

- प्र.4:- पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन): 39 गुप अ. ऑगस्टस कॉम्त यांचे समाजशास्त्रातील योगदान काय आहे त्यांना समाजशास्त्राचे जनक असे का मानले जाते ?
- ब. स्पेन्सर यांच्या मते राजकीय उत्क्रांती या संकल्पनेचे स्पष्टीकरण करा ?
- क. सामाजिक स्तरीकरणाचे सोरोकीन यांचे मत स्पष्ट करा ?
- ड. मॅक्स वेबर यांची समाजशास्त्राची व्याख्या करा, सामाजिक प्रक्रियेच्या संकल्पनेचे परीक्षण करा.
- य.आधुनिक समाजशास्त्राचे कुली यांचे योगदान स्पष्ट करा